

ОТЧЕТ 2020

ЗА ДЕЙНОСТТА НА РЕГИОНАЛНА БИБЛИОТЕКА „НИКОЛА Й. ВАПЦАРОВ”

БИБЛИОТЕЧНИ ДЕЙНОСТИ

КОМПЛЕКТУВАНЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА БИБЛИОТЕЧНИТЕ ФОНДОВЕ

Към 31.12.2020 г. общия фонд на библиотеката е **261 287** библиотечни единици на стойност **381 633,25** лв. Комплектуваната литература е **4 226** т. на обща стойност **45 534,02** лв.

По Програма „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност” - Сесия 2 за 2019 г. са закупени **1 414 б.е.** на стойност **13 280 лв.**, а в Сесията за 2020 г. са закупени **2 022 б.е.** на стойност **25 000 лв.**, получени като дарение са **667** тома литература на стойност **5 032,42 лв.** През 2020 г. библиотеката предложи на своите потребители **27** заглавия периодични издания. Абонаментът за 2021 г. включва **64 периодични издания** от тях **56** - централни издания, **6** - местни и **2** - професионални.

Опазване на фонда и вторичен подбор

Изготвени са 4 акта за отчисляване на 2099 т.л. на стойност 4 228,77 лв. както следва: №1/2020 - 176 библиотечни единици остарели по съдържание от фонда на читалня „Обществени науки“, на стойност 631,26 лв.; № 2/2020 - 1 092 библиотечни единици изгубени и невърнати от читатели от фонда на „Заемна за възрастни“ на стойност 2 287,98 лв.; № 3/2020 - 622 библиотечни единици изгубени и невърнати от читатели от фонда на „Детски отдел” на стойност 713,46 лв.; №4/2020 - 209 библиотечни единици липси при инвентаризация от фонда на читалня „Обществени науки“, на стойност 596,07 лв.;

Книгоосигуреност на жител - 0,59

Книгоосигуреност на читател – 91.97

ОБРАБОТКА И КАТАЛОГИЗАЦИЯ НА БИБЛИОТЕЧНИТЕ ФОНДОВЕ

През изтеклата година са обработени и каталогизирани **4199 б.е.** Създадени са записи в ЕКК, документите са технически обработени и ритмично предавани в отделите и филиалите на библиотеката.

Към 31.12.2020 г. ЕКК съдържа **39752** записа. Записите, въведени през изтеклата година са 4203. Продължава процесът по цялостно разкриване на фонда в ЕКК и към момента в него са отразени всички документи, постъпили в библиотеката от 1995 г. до момента и частично за периода преди 1995 г., като ще продължи и през 2021 г.

През 2020 г. продължава дейността по обособения фонд „Редки и ценни книги“. Заглавията в него вече са **119**, представени в ЕКК с **244** записа.

За поддържане на традиционния служебен каталог /ГК/ са описани и вмъкнати **1976** фиша.

Въведени са **406** заглавия в Електронен каталог на периодичните издания /ЕКПИ/.

Продължи редакцията на ЕКК, която започна след въвеждане e-Lib Prima, с обединяване на многотомни издания, редакция на авторска отговорност, уеднаквяване на записи.

Направена е инвентаризация и пренареждане на фонда в Ч1 „Обществени науки“.

След предварителна подготовка за прочистване на Основното книгохранилище от заразени и повредени от влага и плесен документи стартира дейност по описване на контролните им талони по Генерален каталог, който съдържа 180 каталожни чекмеджета. Описани са всички документи с малък формат и документите с форматни номера до 35999, като всички контролни талони са наредени във възходящ ред на форматните номера в две поредици на стандартен и малък формат. Започна и следващия етап на въвеждане на вече описаните книги в Електронен каталог книги, който ще продължи и през следващата година.

СПРАВОЧНО - БИБЛИОГРАФСКА И ИНФОРМАЦИОННА ДЕЙНОСТ

Регистрираните през 2020 г. устни справки и консултации са **1353, 449** от тях - дистанционни, **37** - краеведски.

Получени нови книги: Краезнание – 27 т.л., а справочен фонд – 11 т.л.

В база данни АОС в читалните „Обществени науки“ и „Изкуство“ са въведени **1089** записа.

КРАЕЗНАНИЕ

Аналитично разкриване на получавана текуща периодика, книги, алманаси, сборници, местни периодични издания и др.: **1336** записи в електронната база данни като **513** от централна периодика и **823** от местния печат. Прегледана централна периодика: 2044 вестника, 584 списания. Посещения – 255 бр., ползвана литература – 749.

По заявка на потребители са издирени и изготвени 14 писмени библиографски справки за: доц. д-р Николинка Атанасова; Мара Михайлова; Георги Илиев; Тодор Момчилов; Радка Братанова, Маргарита Дикова, Ружа Нейкова, Лозанка Пейчева, Искра Рачева; Туристически комплекс „Бели брези“; НЧ „Родопска искра 1921“ - Ардино; Биоземеделие, биопродукти и биоферми в региона на Източните Родопи и др., както и 6 бр. електронни справки.

Изработени са 3 библиографски прегледи за новополучени книги и публикувани в кн. 1-2; 3-4; 5-6 в сп. „Родопи“; статия: „Библиографски указател за етнографските проучвания на Източните Родопи“ в сп. „Родопи“ за Библиографския указател „Източни Родопи: Традиции, празници, обичаи, фолклор“, състав. Златка Янева.

Електронни презентации и видеокастове за събития и годишнини на известни личности от Кърджали и региона - **16**.

Изработка на **Календар за местни дати** и събития за 2021 г.

ОБСЛУЖВАНЕ НА ЧИТАТЕЛИ

2020 - COVID криза, с наложени ограничителни мерки. Поради извънредното положение през месец март бе преустановена работата с читателите. Присъственото потребление отчете спад за сметка на електронното.

През 2020 г. в библиотеката са регистрирани **2841** читатели, от тях до **14 г. – 1592**. Посещенията в библиотеката са **21933**. От тях за ползване на фондовете на библиотеката – **21391**, за ползване на интернет **1213**, посещения на събития – **177**, виртуални посещения – скокообразно покачване поради Ковид пандемията.

Заетите през 2020 г. библиотечни материали са **37 439 б.е.**, от тях за дома – **25 430 б.е.** Изпълнени са **6** заявки по МЗС.

Мониторинг за събиране и отчитане на информация чрез административните инструменти на дигиталните канали на библиотеката за привличане на нови публики и задържане на вече утвърдени:

Официален сайт на библиотеката: libkli.com/ с 32,500 посещения за 2020 г.;

Facebook профил [/https://www.facebook.com/librarykardjali/](https://www.facebook.com/librarykardjali/) с 4875 приятели;

Facebook фен страница [/https://www.facebook.com/libkli/](https://www.facebook.com/libkli/), промотираща дейността на библиотеката с 50 600 посещения, 1304 последователи, 15 600 достигнати хора за 2020;

<https://ilib.libkli.com/> - Web каталог за онлайн търсения на книги и периодични издания;

Мобилна услуга „Моята библиотека” за онлайн обслужване на читатели с виртуални библиотечни картони; <https://twitter.com/libkli> - Twitter;

<https://www.instagram.com/nikolavaptsarov> - Instagram;

https://www.pinterest.com/library_kli2003/ - Pinterest; Youtube channel на библиотеката с 1747 показвания за 2020 г. ;

Чрез услугата i-Lib Prima Гугъл интерфейс нашите потребители получиха възможност за онлайн достъп до външно дигитално съдържание.

В информационно-обучителния център „Библионет“ са проведени 3 обучения на граждани и читалищни библиотечни служители от област Кърджали : „Начална компютърна грамотност /Windows, Word, и Internet/”; „Excel. Надграждащо обучение” и „Работа с програма „PhotoFiltre”.

посещаемост – 7,72; обръщаемост – 0.14; читаемост – 13,18; обхват – 4,45%

КООРДИНАЦИОННА И ЕКСПЕРТНО - КОНСУЛТАНТСКА ДЕЙНОСТ

Проведени обучения : „Excel. Надграждащо обучение”.

„Минимум библиотечна техника /МБТ/” – курс за новоназначени библиотекари без библиотечна квалификация; „Работа с програма „PhotoFiltre”.

Работна среща „Възможности за групов онлайн комуникация“ в груповите чатове на Messenger и Skype.

Споделяне на добри практики, идеи, полезни връзки във фейсбук групата „Читалища област Кърджали” - 102 публикации : проекти - 16, библиотечни инициативи и добри практики - 74, РОБ – 3, други – 9.

Посещение на 8 читалищни библиотеки и оказване на експертна помощ на място.

Попълнени са данните от 72 карти в обобщена таблица на статистическите показатели за дейността на читалищните библиотеки от област Кърджали.

Актуализирани са данните на 66 читалищни библиотеки в РОБ. През 2020 г. методистът е направил 312 консултации: РОБ - 62; статистика – 39 и библиотечна дейност – 56 и 155 други.

АВТОМАТИЗИРАНИ ИНФОРМАЦИОННИ РЕСУРСИ, ИНТЕРНЕТ

Закупени Скенер Czur ET18 Pro Smart Book, A3, 2 броя монитори HP Compaq и 1 брой МФУ BROTHER.

Закупени, инсталирани и конфигурирани 10 бр. компютри DELL OptiPlex 7020 и 7010.

Информационна сигурност:

Закупени, инсталирани и конфигурирани 2 бр. SSL сертификати, издаден от DigiCert на сайта на библиотеката : libkli.com/ и WEB server: ilib.libkli.com/

Изготвен е правилник с насоки, задължения и отговорности: „Правила за работа на служителите в информационната система и в интернет”.

Системният администратор извършва диагностика, периодична актуализация на операционните системи, наличния софтуер и базите данни, отстранява хардуерни и софтуерни проблеми и проблеми в мрежовата инфраструктура.

Поддържа и администрира сайта на библиотеката: <https://libkli.com/>, съдържащ 1602 файла, 236 страници и профилите на библиотеката в социалните мрежи: Facebook фен страница; Instagram; Twitter; Pinterest; Youtube channel; Уеб конзола - LiveChat и др.

Провежда обучения на потребители.

КУЛТУРНИ И ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНИЦИАТИВИ

Общ брой на организирани събития : **79**

Общ брой на участниците в събитията: **542**

Проведени са **4** библиотечни екскурзии, подредени са **4** изложби и **67** виртуални и реални витрини. В дигиталните канали на библиотеката постоянно се публикуват новини, новопостъпили книги, списъци с най-четени автори за месеца, публикации и електронни витрини за известни личности от Кърджали и региона. С видеокастове са отбелязани и други важни дати: „100 години от рождението на Валери Петров”; „107 години от рождението на патриарха на българската литература Иван Вазов”; „Емблематични имена, свързани с дарителството в Кърджали” за 21 октомври; Видео колекция „Живот в Светлината на Словото” на местни творци за 11 май и др. Съорганизатор в конкурс за есе на тема „Саможертвата“ по повод 147 години от гибелта на Васил Левски с Община Кърджали, Общински комитет “Васил Левски” и вестник “Нов живот”.

Домакин на конкурс за превод от английски език на български в продължение на 4 дни по инициатива на Дружество “Приятели на САЩ” с ученици от ЕГ ”Хр.Ботев”, СОУ „П.Р.Славейков”, СОУ ”Отец Паисий” и др.

„Лаборатория за тийнейджъри” с ръководител Мая Мечева: Дискусия на тема „Геният Христо Ботев през моите очи!” по повод 172 години от рождението на Христо Ботев с ученици от 9, 10 и 12 клас от ЕГ ”Хр.Ботев”.

„Изкуство сред природата (на открито)” - инициатива на Клуб „Неиздадени ръкописи” към библиотеката за рисуване с деца в двора на училище СУ „Климент Охридски”.

Виртуални участия в различни инициативи: Националният маратон на четенето, Световния ден на книгата и др. с видеопредставяния и видеоразказване.

Социалната роля на Библиотеката в мултикултурно общество в глобализиран свят е да поддържа разнообразието като обновява библиотечен фонд, приема дарения и организира дейности и инициативи за всички потребители по възраст и интереси, за задържане, развитие и привличане на нови публики: Конкурси; Работилници /творчески, художествени, „Арт лаборатории”/; Кампании /Читател на годината; Нош на книгите; Курсове, обучения и уроци; Изложби / физически и виртуални/и др.

ПРОЕКТИ, ПРОГРАМИ И ПАРТНЬОРСТВА

През 2020 г. библиотеката разработи и изпълни проект „Библиотеката – експертно-консултански, обучителен и краеведски център” бе одобрен и Министерство на културата предостави финансова подкрепа в размер на **3 290** лв.

Регионална библиотека „Н.Й.Вапцаров” участва в двете конкурсни сесии на програма “Българските библиотеки центрове за четене и информираност” на Министерство на културата за обновяване на библиотечните фондове и колекции. Получената подкрепа по двата проекта е на обща стойност **38 280** лв.

Продължава успешното сътрудничество с Община Кърджали, ББИА, Фондация „Глобални библиотеки – България”, Дружество „Приятелите на САЩ”, Общински комитет „Васил Левски” – Кърджали, ОДК - Кърджали, Сдружение "Родопско утро" - Хасково, училища, детски градини, НПО и др.

ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

Местни и централни печатни и електронни медии редовно отразяват дейността на РБ „Н.Й.Вапцаров”, Кърджали.

Интервю с директора Елисавета Кехайова на библиотеката „Култура се прави и със средства, освен с вдъхновение и творчески импулси” публикувано в сп. „Южно утро”, бр.3, 2020 г.

Излъчен бе **1** видео репортаж: ”Библиотеката в Кърджали апелира: Да спасим 50 000 книги!”. Дейността на библиотеката е била тема и на **11** интервюта и **3** брифинга. Реализирани **2** участия в радиопредавания на Общинско радио – Кърджали на тема: „Дарителство в миналото” и „100 години от рождението на поета Йордан Петков”.

ДАРИТЕЛИ ЗА 2020:

Фондации: „Петко Груев Стайнов”, Глобални библиотеки България. **Издательства:** Фабер, Тангра ТаНаКра, **Университети:** НБУ, СУ. **Библиотеки:** БАН, НБИВ, РБ Добрич, РБ Сливен. **Други:** Сдружение "Читалнята", Феминистки колектив "ЛевФем", Посолство на Азербайджан, Посолство на Казахстан, Сдружение "Славянска култура и образование" и **22 частни дарители.**

ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ. ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Елисавета Кехайова е новият директор на РБ „Н.Й.Вапцаров”, зам. - кмет в община Кърджали през периода 2008 – 2016 г., с ресор „Образование, здравеопазване, социална политика, култура, спорт, младежки дейности и хуманитарна дейност“.

Колеги от библиотеката взеха участие в събития, организирани от библиотечни организации: Националната конференция на ББИА, гр. София: 15-16 октомври 2020 г.; Национален форум „Библиотеките днес” на фондация "Глобални библиотеки - България", проведен онлайн - 24 ноември 2020 г.;

Онлайн събитие, организирано от библиотеката на Гьоте-институт България – „Уикипедия и библиотеки = # 1Lib1Ref” – 25 ноември 2020 г.;

Дискусионна кръгла маса на тема: „Образователни функции на институциите на паметта (библиотеки, музеи, архиви)“, организирана от катедра "Библиотекознание, научна информация и културна политика" на Софийския университет „Свети Климент Охридски“, проведена онлайн на 1 декември 2020 г.

ЗДРАВΟΣЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД

Актуализиран бе съставът на Групата по условия на труд /ГУТ/. Редовно се провеждат инструктажи за здравословни и безопасни условия на труд. Учредената група по условия на труд, която работи съгласно всички изисквания на Закона за здравословни и безопасни условия на труд и подзаконовите нормативни актове, свързани с неговото приложение е провела 4 заседания през годината. Въз основа на годишния план, са реализирани дейности свързани с пожар, бедствия и аварии; със сградния фонд; с факторите на работната среда: микроклимат, шум, осветление, вибрации; с работното оборудване и с ГУТ.

Извършена е профилактика на пожарогасителите и противопожарните кранове.

През изтеклата година в Регионална библиотека „Н.Й.Вапцаров” са предприети противоепидемични мерки, във връзка с извънредната епидемична обстановка и разпространението на COVID-19, за работата на служителите и обслужване на потребителите, в съответствие с действащата нормативна база и приетите вътрешни правила. Поставени са прозрачни предпазни прегради, осигурени са ръкавици, шлемове, маски и дезинфектанти.

Правилата за работа и указанията се актуализират, за да отговарят на изискванията, посочени в заповедите и другите актове на министъра на здравеопазването.

МАТЕРИАЛНО - ТЕХНИЧЕСКА БАЗА И СГРАДЕН ФОНД

Извършен е вътрешен ремонт на библиотеката: боядисване на таваните на стълбището; на стените към основно хранилище; основен ремонт на три помещения на партерен етаж с подмяна на дограма; подменени са осветителни тела; обособени са две нови работни места. Извършен е външен ремонт: изграден фундамент върху запълнени външни шахти и иззидани подземни прозорци.

Разработва се проект за внедряване на нова вентилационна система за климатизация на основно книгохранилище, която да създаде необходимите условия за съхранение на печатните издания.

Извършена е годишна инвентаризация на материалните активи.

АДМИНИСТРАТИВНА И ФИНАНСОВО - СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Основните документи за дейността на библиотеката са съобразени със Закона за обществените библиотеки, Закон за защита и развитие на културата, Наредбата за съхраняването, ползването и разпореждането с документи от библиотечния фонд.

Проведени са 12 заседания на Дирекционния съвет, на които са разглеждани и текущи въпроси от дейността на библиотеката, ежемесечни отчети за изпълнението на приетите планове. Служителите са запознати и спазват Етичния кодекс на библиотекаря.

През изминалата 2020 година, въпреки наложените ограничения свързани с пандемията от COVID – 19, регионална библиотека продължи да изпълнява своите образователни, информационни и културни функции, спазвайки всички необходими мерки, осигуряващи безопасността на персонала и потребителите на библиотечни услуги.